

2250

פרוטוקול מס. 9/ג'

מישיבת ועדת הכלכלה

התקיימה ביום ג', כ"ד בכסלו, תשי"ח - 17.12.57 בשעה 11.00

נ ד כ ח י ם

חברי הוועדה: היו"ר ב. אבניאל
ס. אולמרט
י. אלטוגי
י. כאסיס
ש. פרלשטיין
ג. טוקן
ש. טורש

סוזמנים: ד"ר גלאס - מטעם משרד המשפטים.

טר מינץ - היועץ המשפטי של משרד התחבורה.

סדר-היום: חוק להארכת תוקף תקנות שעת חירום (פיקוח על אניות) תשי"ח - 1957.

היו"ר ב. אבניאל: אני פותח את הישיבה.

בראשית הישיבה תרשו לי לסלוח בשמכם תנחומים לחברנו חבר-הכנסת בז'רנו, אשר אחיו הלך לעולמו. זהו מקרה האסון השני במשפחה תוך טחצית השנה האחרונה. אנחם אותו בשמכם.

ש. פרלשטיין: אשר להצבעות שהתקיימו אתמול, באופן מיוחד ההצבעה לגבי סעיף 6, כאשר ברגע האחרון הוכנסה הסתייבות והודעות נחלקו - הייתי מבקש שהוועדה בכללותה תפנה לשר המסחר והתעשייה בבקשה לבחון את העניין מחדש ולהעבירו לדיון לפני הקריאה השלישית של החוק.

היו"ר ב. אבניאל: אם כי לפי דעתי אין אפשרות כזו, כי הקריאה השלישית היא אך ורק טכנית ונועדה לשם בדיקה עם היועץ המשפטי אם כל התיקונים נכנסו בקריאה שניה כהלכה, בכל-זאת אני מוכן לבחון את הדבר. ברם, יש תמיד אפשרות שכל הוועדה, או השר, או אפילו חבר-כנסת אחד או שניים יגישו הצעת תיקון למליאה להשמיט סעיף אשר נתקבל. אם יש לחבר-הכנסת פרלשטיין הצעה כזו - אני מוכן לשמעה.

ש. פרלשטיין:
אם הוועדה כולה מסכימה ובתוכה הסתמיים
ויש לכך גם הסכמה של השר - לא נכולה להיות
התנגדות לניסוח מחדש של סעיף, כפי שנתקבל בקריאה שניה בכנסת.

היו"ר ב. אבניאל:
נראה לי שמבחינה משפטית-פרוצידורלית
אין דרך כזו.

ש. שורט:
מינני יכול לקבל את ההצעה. מבקש לראות
את הסתייגותי כהסתייגות שנתקבלה כדין.
חבר-הכנסת פרלשטיין רשאי לגלות בנדון יזמה אישית.

היו"ר ב. אבניאל:
בתקנון הכנסת נאמר: " כל עוד לא נתקבל
החוק בקריאה השלישית, רשאית הממשלה, בכל
שלב של הדיונים, בוועדה או בסליאת הכנסת, לחזור בה מהצעת החוק כולו,
אם על-ידי הוועדה בכנסת ואם על-ידי הוועדה בכתב ליו"ר הכנסת". כאן
כתוב בפירוש שהממשלה רשאית לחזור בה מהצעת החוק כולו ולא סעיף אחד.
אין איפוא סיכויים שהממשלה תחזור בה מההצעה כולה. לא אתנגד אם
חבר-הכנסת פרלשטיין יטול יזמה ויבוא בדברים עם שר המסחר והתעשייה.

חוק להארכת תוקף תקנות שעת חירום (פיקוח על אניות)

היו"ר ב. אבניאל:
מבקש את היועץ המשפטי להסביר לנו במרוכז
את סהות החוק הזה.

מר סינצ:
באפריל שנה זו הכנסת כבר האריכה פעם
אחת את תקפן של תקנות שעת חירום (פיקוח
על אניות) (תיקון) עד לסוף שנה זו. אנו עכשיו מביאים להארכת נוספת
את אותן התקנות שתקפן הוארך, עם שינוי אחד בלבד.

השינוי הטכני בקשר לתקנות אלה קובע
זכות להגשת עררים על צווים, הוראות הטובאים לפי תקנות אלו. השינוי
נובע מהעובדה, שלפי התקנות כפי שתקפן הוארך בשעתו, היתה למי שקיבל
הוראות או צווים זכות לערור עליהם בפני ועדת עררים שהיתה קיימת
לפי החוק לקיום תוקף תקנות ההגנה (קיום מספקה ושירותים
חיוביים). זו היתה ועדה שבראשה עומד שופט מחוזי ושני חבריה
היו מתמנים אחד על-ידי שר המסחר והתעשייה והשני - על-ידי שר החקלאות.

כיוון שתקפן של תקנות ההגנה הכלכליות
עומד לפוג עם קבלתו של חוק הפיקוח על מצרכים ושירותים - הרי מטילא
שגם ועדת העררים שאליה אפשר היה לפנות לפי החוק הקודם, תעבור מן
העולם. צריך איפוא להחליף ועדה זו בוועדה לפי חוק הפיקוח על
מצרכים ושירותים שהכנסת עומד לקבלו סופית בשבוע הבא.

היו"ר ב. אבניאל:
כאילו ענינים מהותיים תדון ועדה זו?

מר סינצ:
ועדה זו, כאשר דנה בהארכת תוקפן של התקנות
בהזדמנות דיון קודם, הכניסה שינוי אחד
חשוב והוא - כאשר ניתן צו הסחיב את השכרתה של אניה, ויש חילוקי
דעות בענין דמי השכירות בעד האניה - אזי הערך לא יהיה נדון בפני
ועדה מינהלית, אלא במקרה זה יש לפנות לבית-דין לאניות שהוא בית-
משפט המורכב משופטים ואשר קיים לפי פקודת הפיצויים (הגנה). הדבר

היה כך טעום שבית-הדין, לפי פקודת הפיצויים (הגנה) דן לפי פקודה זו בטקרים בהם טשטלמים פיצויים עבור תפיסה והחרטה. הוועדה חשבה שיש דטיון בין טקרה של חיוב להשכיר והמחיר שיש לשלם בעד האניה לבין הטקרה של תפיסה והחרטה. טקרים אחרים בהם יכולה להינתן הוראה הם טטוג שונה, יכולה לצאת הוראה האוסרת להעביר בכלי-שיט אדם או סוג בני-אדם או רק איש הטחזיק בתעודה מסוימת. זהו סייג בטחוני נגד גילוי סודות, יכולה להיות הוראה האוסרת להעסיק אנשים כפקידים או כסוכנים בארץ או בחו"ל; הוראה הטחייבת נקיטת אמצעי בטיחות; הוראה האוסרת הפלגת כלי-שיט או כניסתו לכל נמל.

לגבי ענינים אלה אין בעיות בעלות אופי של החרטה או תפיסה והן שייכות לוועדת עררים. אך כפי שאני מבין, ועדה זו לפי החוק החדש, חוק הפיקוח על מצרכים ושירותים, אופיה שונה במקצת מאופי הוועדה שהייתה קיימת לפי תקנות הפיקוח הקודמות, אליה היו מופנים העררים. כיום היא טורכבת טטופט ושני חברים שנתמנו על-ידי שר הטשפטטים, שאחד מהם לא יהיה עובד מדינה, שלא כוועדה הקודמת בה היו שני חברים אחרים שנתמנו על-ידי השרים.

החלטת ועדת העררים היא סופית? היו"ר ב. אבניאל:

ד"ר גלאס: זה בהתאם לחוק הפיקוח. על כל פנים, עם קבלת חוק הפיקוח על מצרכים ושירותים היה נוצר חלל-ריק שאנו צריכים לפלאו באיזו דרך שהיא. ההצעה שלנו היא לדעת טכנית והגיונית, מה שהיה דינם של כל אותם העררים הכלכליים לפני קבלת חוק הפיקוח על מצרכים ושירותים, יהיה גם לענין תקנות אלו.

היו"ר ב. אבניאל: האם לא כדאי היה ליצור אינסטנציה לערעורים, כי הרי ועדת העררים טטפלת בענינים גודליים לאדם; איסור על זכותו לעבוד באניה, אסנם מטעמים בטחוניים; איסור על אניות לעגון פה ושם, אלה הם דברים חסורים. צריכה להיות ועדת עררים, אבל האם החלטות צריכות להיות סופיות? האם הדלת צריכה להיות נעולה בפני פניה לבית-דין גבוה לצדק?

ד"ר גלאס: דרך זו פתוחה. אם הוועדה חרגה טטכויותיה ולא הפעילה את החוק כראוי - יש ערעור. טכחינה פרטית יש ערעור מנקודת-מבט מטשפטית, אם ועדת העררים לא פירשה את החוק כהלכה. יחר על כן, אם היו פגמים חסורים בפרוצידורה, פגיעה בזכות ההגנה או בזכות הטענה של הנוגע בדבר - בטקרים כאלה, לפי הכללים הטקובלים - בית-הדין הגבוה לצדק יכול להתערב ולצוות על ועדת העררים להיכנס טחדש לדיון. הדבר חל על כל ערר לפי חוק הפיקוח על מצרכים ושירותים.

ס. אולטרט: יכולה להיות הוראה האוסרת על אדם לעבוד בכלי-שיט. ידוע שטטטטשים בתקנה כזו לטבחן פוליטי-פניטי. האם אדם החושב שיש לו הכשרה יטאית-טקצועית והוא איננו טתקבל לעבודה, יפנה לוועדת עררים? האם לא יכול להיות ערעור טיוחד בפני אינסטנציה יותר נטרכה מאשר ועדת העררים?

ד"ר גלאס: נראה לי שנפלה כאן טעות. ערעור יש רק כאשר שר התחבורה נתן הוראה טיוחדת שלא להעסיק אדם פלוני. אם הטעביר מטעמים שהם אולי אינם כשרים איננו טוכן לקבל אותו, לזה יי אולי טקום בחוקים אחרים.

היו"ר ב. אבניאל: השאלה שעורר חבר-הכנסת אולמרט איננה קטורה בחוק זה. ועדת העררים קיימת כדי לערער נגד החלטות הרשות המוסמכת שלא לקבל אדם לעבודה סטעטיס בטחוניים או אחרים.

אני מציע לוועדה לאשר את הארכת תוקף

התקנות עם התיקון.

חוק להארכת תוקף תקנות שעת חירום (פיקוח על אניות) - א.ו.ש.ר

היו"ר ב. אבניאל: המעיף השני בסדר היום הוא דיון בהצעה לסדר-היום שהועברה לוועדה בשאלת נסל אילת. בישיבה זו היה צריך להופיע שר התחבורה, אבל הוא הודיענו שאיננו טרגיש בטוב והוא זקוק לטיפול בניה-החולים. פניתי לסנהל המשרד, אולי הוא יכול להעיר את הערוחיו, אבל השובתו היתה שהוא איננו מוכן לכך. נדסה לי שלאור החוסר שקבלנו; גם טאט שר הפיחוח וגם טאט נציג האוצר, היינו יכולים לסכם את הדברים. האם חברי הוועדה סכיטים שנפתח דיון, או הם עומדים על כך שנשמע את שר התחבורה?

אני סבור שצריך לדחות את הדיון כדי שנשמע את חוות-דעתו של שר התחבורה.

ש. פרלשטיין:

אני מוכן לקבל הצעה זו בחנאי, שאם השר לא יוכל להופיע בישיבה הבא שיבוא משהו אחר

היו"ר ב. אבניאל:

בשמו.

הוחלט: לדחות את הדיון בשאלת נסל אילת לישיבה הבאה.

הישיבה ננעלה בשעה 12.00.